

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z HISTORII MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

STAROŻYTNOŚĆ

- **Cywilizacje wschodnie:**
  - Szkolnictwo i treści wychowania w Chinach
  - Założenia systemu wychowawczego w Indiach
- **Grecja:**
  - wychowanie w Sparcie i Atenach (wpływ państwa, ideał wychowanka),
  - wpływ filozofii na teorię wychowania (Platon, Arystoteles)
  - sofści i Sokrates
  - okres hellenistyczny (ideał hellenistyczny, system edukacji)
- **Rzym**
  - wychowanie w czasach republiki i cesarstwa
  - rodzina rzymska (*pater familias, mater familias*)
  - poglądy na wychowanie (ideał wychowanka)
  - organizacja szkół (wyodrębnianie się poziomów nauczania, program nauczania)

ŚREDNIOWIECZE

- chrześcijaństwo i asymilacja kultury antycznej
- wpływ kościoła na tworzenie się szkół, znaczenie klasztorów
- przemiany szkoły i wychowania
- scholastyka
- powstanie uniwersytetów (sposoby zakładania i organizacja wewnętrzna)
- początki szkół w Polsce – Uniwersytet Krakowski

ODRODZENIE

- humanizm – humanistyczne modele szkół europejskich
- nowe typy szkół
- polski ideał wychowania
- reformacja i kontrreformacja – konsekwencje dla edukacji (M. Luter, F. Melanchton, J. Sturm)
- kontrreformacja (jezuici – organizacja szkoły)
- edukacja szlachecka w Polsce w XVII i początku XVIII wieku (szkoły protestanckie, kolegia jezuickie)

OŚWIECENIE

- idea powszechnego kształcenia
- koncepcje wychowania domowego
- początki oświecenia w Polsce – Collegium Nobilium i próba reform edukacji
- Komisja Edukacji Narodowej – charakterystyka działalności
- idee oświecenia (racjonalizm, empiryzm, utylitaryzm, fizjokratyzm) i ich wpływ na edukację

PRZEŁOM WIEKÓW XIX I XX W.

- upowszechnianie edukacji elementarnej (metoda wzajemnego nauczania, projekty socjalistów utopijnych)
- teoria i praktyka szkoły ludowej J. H. Pestalozzi
- idea szkoły średniej: J. F. Herbart – nauczanie wychowujące; H. Spencer – pozytywistyczna krytyka szkoły średniej humanistycznej
- początki teorii wychowania przedszkolnego, F. Froebel, M. Montessori
- E. Key – idea nowego wychowania